

AMIGOS DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—

Afzonderlijke nummers fl. 0,25.

Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAL, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:

P. JOLY & J. MARTIN,

66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl. 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

ZIJN ALLE GODSDIENSTEN GOED?

—o—

In onze dagen, waarin nieuwe soorten van Godsvereering ieder oogenblik als uit den grond oprijzen — men leze bv. wat de amerikaansche bladen hierover nog onlangs meldden — mag deze vraag met reden gesteld worden, te meer wijl zij door velen met een afdoend "voorzeke" beantwoord wordt. Pater Agostino da Montefeltro, dien wij reeds als een der beroemste redenaars van onzen tijd leerden kennen, heeft een redevoering aan de oplossing dezer vraag gewijd, welke wij belangrijk genoeg vinden, om haar onzen Lezers onder de oogen te brengen.

Na een uitweiding over menschelijk opzicht, dat meenigen om maatschappelijke of financiële beweegredenen er toe brengt de betere gevoelens in zijn hart te smoren, grijpt hij de vraag direct aan en antwoordt met een volstrekte ontkenning, die hij schitterend bewijst.

"Nee!" — roept de vurige redenaar uit.

"Nee, alle godsdiensten zijn niet goed; de rede, de zedelijkheid der volken, de eer van God komen op tegen deze ongerijmde stelling. Er is slechts één God, er moet één enkele godsdienst zijn, en allen voor goed willen erkennen, is ze allen verachten en feitelijk de godloochening belijden.

"Indien deze machtspreuk: *alle godsdiensten zijn goed*, waar was, zoude alle redeneering overbodig wezen; men volstond met eene keus naar welgevallen tusschen Katholieken en Protestant-schen tempel, moskee of synagoge. En indien alle godsdiensten goed zijn, waarom zoekt gij proselieten te maken, voornamelijk onder de jongelingschap en, tot omkoopens toe, onder het volk? Zijn dan alle goed, zoo is de onze het ook, laat ons in vrede. Waarom wijst gij den Katholieken godsdienst tot voorwerp aan voor den haat en de openbare verachting, waarom scheldt gij hem den eerlooze!

FEUILLETON.

FAMILIA DI UN NAVEGANTE.

(Siguimentoe).

"Bo ta papiandoe di cocolisji, Anna Mie?" e anciana dici alegremente. "Tendé un cos, mi tip un bon nobo pa bo. Senjorita Doms a primintimi koe l'é fia mi tres gulden riba e kanchi, koe m'a coeminsá trahá si-man pasá. Asina bo por sali na caya, lo mi bai buscá e tres gulden, i bo por toeméle cumpra cocolisji i garnachi pa bo bolbé sali bendé segun tabata bo costumbre, i esai lo haci bo ganá algun placa pa bo jioenan. Nefis, e trahadó di garosji lo huur un kruiwagen coe bo pa 5 cens pa dia."

"Ai, mi bon angel, ni maské bo tabata mi mama, lo bo no por a moestrá mi mas amor. Ta kiko mi por a haci pa mi ta mercecé tantoe carinjoe di bo parti?"

"No ta nodi dj'esai awor, nos toer ta cristian un coe otro, Anna-Mie, i nos un tin obligacion di yudá otro. Banda di ki dia asina bo ta keré, lo bo por tin basta forza pa bo sali bai rondiá coe garnachi, maské ta banda dj'atardi?"

"Doch zij voegen er bij: alle zijn ze goed uitgenomen de Katholieke. Dwazen! met den Katholieken uit te zonderen, verklaart gij dezen voor den waren; gij zondert hem uit, dewijl gij hem vreest, en gij vreest hem omdat hij de ware is. Dit antwoord ware voldoende, doch beschouwen wij de zaak aandachtig.

"Stelt u in eene uitgestrekte galerij een museum voor van godsdiensten. 't Is meer dan een Olymp; Mars, Jupiter, Venus worden er vergezeld, omringd en gevolgd door Brahma en een bonten stoet van goden uit Egypte, Sina en Japan: de os en de slang, klompen steen en stukken hout. Mahommed's Koran ligt rustig naast Luthers tafelsprekken en de werken en beeltenissen Calvijs. Hoeden af voor deze verzameling! Ieder hervormer was eenmaal eerbiedwaardig; aan elk dezer voorstellingen ligt een zelfde gedachte ten grondslag; de trapsgewijze ontwikkeling van het godsdienstig gevoel bij den mensch valt hier te waardeeren. Hetzij iemand de zon aanbidde, een dier of een steen, ons voegt het in deze onderscheidene vormen eenzelfde godsdienstig bewustzijn te erkennen.

"Doch is de opvatting niet beleedigend voor de zedelijkheid des volks en voor de eer van God? Is dit geene heische opvatting, die huiveren doet?

"Zij kwetst allereerst de rede. Inderdaad de godsdiensten zijn alle waar of alle vals. Indien alle vals zijn, hoe kunnen ze alle goed heeten? Wie dit doet, wettigt de misdaad, geeft een vrijbrief aan de huichelarij. Noemt gij ze alle waar, welken naam moet ik u dan geven, onzinnigen? De een bevestigt, wat de andere loochent, de een zegent wat de ander vloekt, aanbidt wat de ander verteedt. Wilt gij dan ja en neen, wit en zwart in 't zelfde voorwerp dooreenmengen? Hebben ze dan te zamen gelijk: de Christen, die Jesus voor zijn waren God erkent, de Mohamedaan, die hem enkel profeet noemt, en de Jood, die hem voor bedrieger houdt? O, hij had geen ongelijk die gezegd heeft, dat er geen misdaad, zoo dierlijk was, welke geen verdedigers

— "Dj'aki cincoe dia podiser, si ta cos donjo di cas kié lagá mi ketoe ainda un ó dos siman: fonó cos lo ta mahos pa nos....."

— "L'é sperá, awor k'é ta mira koe bo ta birandoe mihó: no ta cos ni di duda riba."

— "E mes ta pover, Trientje. E també tin grandi necesidad i bo sabi masjá bon koe no ta mas koe dia Sabra pasá, k'el a menazá mi di sacá nos tira na caya. Mará mi tabatin cualké cos koe mi por a bendé o potecá; ma ya mi a disponé caba di toer mi pida cosnan di balor."

— "Lo mi bai mi mes bai papiá coe Nasselman, donjo di cas. Bo por kedá sosegá nada lo no socedé..... Ma, bisá mi un cos, Anna-Mie, oenda bo jioenan ta?"

— "Nos Jan ta na winkel cerca Mr. Joos, zeilemaker, bo no sá esai masjá bon?....."

— "Sí, ma Micken i Rozeken?"

— "Ma mandá nan cerca e Pater-nan Dominicanoe, pa dj'aji nan bai rezá den Santana. Trientje, awe, 15 di April, ta cumpli anja k'el a bai. T'ayi riba drempi di porta k'el a yamá mi adios pa de laatste, i e despedida tabata asina sensible, asina doloroso, net manera su corazon tabata biséle koe lo ta pa semper....."

gevonden heeft; voorwaar zulk eene misdaad ligt er in de bewering, dat alle godsdiensten goed zijn. Aan God kunnen niet gelijkelijk de waarheid en de dwaling, de aanbidding en de oneer behagelijk wezen; indien God bestaat, kan er slechts één ware godsdienst zijn.

"De gelijkheid aller godsdiensten heeft post gevat in de menschelijke wetten doch blijft een kaakslag voor 't menschelijk gemoed; het leerstuk van de eenheid van den godsdienst is afgekondigd door de rede; meenen, dat de godsdienst eene uitspanning is ter verkwikking onzer fantasie, ware eene onnoozelheid de ernstigen man onwaard.

"Bovendien verkondigt de zedelijkheid der volkeren, dat er maar één ware godsdienst is. De godsdienst is een smeltkroes, waarin de deugd van den enklen mensch zoowel als die van een volk gelouterd wordt, en haar karakter gevormd; de zedelijkheid eens volks is niet dan zijn godsdienst in beoefening gebracht; zij is de vrucht van een boom, welks wortelen staan in het geloof. Elke valsche geloofsleer bevat de kiemen eener bedorven zedelee en eener slechte maatschappij. Tusschen de geschiedenis van een volk en zijn godsdienst bestaat er altijd eene volmaakte overeenkomst. Ziet de Germanen en de Scandinaviërs, die meer wreede dan wulpsche godheden aanbidden, en hunne burgerlijke zeden bieden u een vreemd mengsel van kuishheid en bloeddorst. Ziet Rome, dat in 'het Pantheon af de onreinheden der geheele wereld samenbrengt, en de afschuwelijkheden, die haar ondergang aankleefden, laten zich niet onder woorden brengen. De leer van den Islam belooft zijnen volgelingen een eeuwigen harem, en waar Mahommed den voet zette, verwelkt de eerbaarheid, zooals het gras verdorde onder den hoefslag van Alaric's paard.

"Evenzeer is deze bewering kwetsend voor de eer van God. Geeft acht, hoe de godsdienst in Hindostan deze dweepers onder de raderen van Siva's wagen werpt en verplettert. Ziet de onmenschte moeders in Carthago hare eigen zonen slachten op het altaar der goden. In Corinthe worden er gehei-

pa semper ó mi Dios!.....M'a camná su tras ketoe ketoe, sin k'e tabata sá.....Ora largoe despues, doendoe mi jioe lechi, ainda mi a keda ta mirá fihamente mi dilanti camina....."

— "Atrobé bo ta yorá!" e anciana dici coe n'ele.

— "Nó, nó, mi no ta yorá mas, Trientje; mi ta sinti mi awor muchoe mas fuerte. Tabata boluntad di Dios i nos mester someté nos."

— "Ja ta siete anja caba, no ta sina?"

— "Ocho anja, mi Trientje. Nan a publicá den toer courant koe Milton, e barcoe ingles di tres master, a perdé coe poesji i cachó na un isla koe yamá Borneo."

— "Ma ki idea di bo esoso di bai vaar te na fin na mundoe! Mi no ta comprendé Anna-Mie. Bo tin conviccion, k'el tabata stimá bo?"

— "O, den hinter mundoe no a existi nunca un alma mas noble ni un corazon mas puer koe di djéle! Su esosa i su jioenan tabata su alegria i su gozo. Ta pa nos motiboe k'el a bai asina leeuw i innocentemente ta mi tin la culpa. Ora numero di nos familiar tabata aumentá i koe m'a coeminsá mira, koe lo ke mi esoso tabata gana na klip no tabata yegá pa criá mi jioenan decentemente, mi a deseá di huur un cas aki banda pa

men der goede godin gevierd, welke geen menschelijke mond kan verhalen. Mekka veroorzaakt besmettelijke ziekten, welke tot in zuidelijk Europa de lucht verpestten, en in Frankrijk wordt een ontuchtige deerne, *godin-rede* genoemd, in triomf rondgedragen. En God zou zich geëerd moeten achten door de walgelijke uitpattingen van dierlijkheid en bloeddorst zoo goed als door de Christelijke reinheid, door de offers der onschuld als door de gruwelen der misdaad? De ongeregelheden eens sultans moesten Hem welkom wezen, gelijk de deugden van onze heiligen? Dan ware Hij noch heilig noch rechtvaardig meer. Dan besteed ik in de eenzaamheid een hoo-gen bergtop en riep hem toe: ga weg van mij, o God, zonder heiligheid of ongerechtigheid, onverschillig voor misdaad en deugd, onverschillig voor u zelve.

"God zou niet oneindig in Zijne volmaakheden wezen, indien Hij aan alle godsdiensten zijne goedkeuring gaf; Hij ware een onnoozele God, een die het ongerijmde wettigen kon. De oude heidenen zou de oogen ten hemel heffen en spreken: o God, gij zijt onbeschaamd, ontuchtig, een dief gelijk Mars, Venus en Mercurius. En Hij: 't is wel: gij zult mijne erfgenamen zijn.

"De Mahomedaan zonder eerbaarheid zou uitroepen: Overeenkomstig de wetten van uw paradijs heb ik mijn leven door de onkuishheid gesleept. En Hij: 't is wel; ik de rechtvaardige en heilige, ik zegen u.

"O God" zou de vurige Katholiek verzuchten, "ik geloof, dat gij wezenlijk tegenwoordig zijt in 't Allerheiligste Sacrament des Altaars; daar zijt gij het voorwerp mijner liefde, mijne vreugd, mijne troost, mijne hoop!" En de Calvinist: "ik geloof niet in uwe tegenwoordigheid in de Eucharistie; dit is mij een voorwerp van verachting en spot." En God zou antwoorden: 't is wel, gij hebt alle twee gelijk; beider eeredienst is mij evenzeer aangenaam; alle twee zult gij mijne uitverkorenen zijn.

"God, zegt de bloeddorstige wilde,

mi poné un tienda chikito di provision i di berdura: ma com koe nos a spaar, tabata imposible pa nos di reuní basta placa pa poné e tienda. A bin socedé anto koe mi esoso koe tabata trahá carpinté abordo di un barcoe ingles di tres master, a papiá k'e captan — pasobra Jan Boots a sinjá papiá un poco ingles riba klip. — E captan koe tabata para pa bai London pa dj'ayi el bai haci un viaha di algun luna, a proponé mi esoso di bai vaar coe n'ele pa matroos-carpinté. E gagie k'el a ofrecéle tabata sina tantoe, koe mi i mi jioenan por a biba, te orá é bolbé, k'e mitar avans koe nan a doendé, i e otro mitar lo tabata suficiente pa nos poné e tienda koe nos a proyectá. Keré mi, Trientje, m'a haci toer mi posible pa kitéle dje viaha: ma e conviccion k'el tabatin, koe ta pa bienestar di su jioenan el tabata bai trahá, a haci k'el no a kier tendé mi pidimientoe. Ai, mi pover, mi bon Jan..... Mi no ta yorá, Trientje: atá, ya m'a stop....."

— "Ja a pará den courant koe bo esoso, a hoga?" e anciana a puntréle coe un tono dudoso.

— "Ma, mi cielo, Trientje, ta di com bo ta puntrá mi di un modi extraño asina?" e biuda a respondéle admirá.

gij zijt maar een wild dier of een steenklomp, en ik zal u menschenofers opdragen — vader van 't mensche-lijk geslacht, versmaad dezen vorm van bidden niet. En God zou antwoorden: wat doet de vorm er toe? De uwe is wel een weinig wreed; maar de meening is uitmuntend.

„Ziedaar een onverschillige God. Doch kan men in goede trouw zulke eene monsterachtige tegenspraak aannemen? Dan ware hij geen God in den hemel, maar tiran der menscheit op aarde: ziet, dan waren de hartstochten zonder breidel, de menschen zonder liefde, de haat regeerde, en de dood voerde heerschappij: schrikwekkende droom, visioen der hel!

„Niettemin durven na dit alles de voorstanders van het indifferentisme hunnen natuurgenoeten met een vriendelijken glimlach toevoegen: 'tis voldoende rechtschapen te wezen — al het overige is niets.' Voorwaar! 'tis voldoende rechtschapen te wezen. Doch hij is niet rechtschapen, die de waarheid in 't aangezicht hoont, de zede-leer vertrapt en 't altaar van den godsdienst omverhaalt.

Hoeven van die rechtschapen zouden zoo gaarne het altaar van den katholieken godsdienst omverhalen: hoe dikwerf juichten zij reeds in de overwinning, terwijl den zwakken onder ons een siddering bering. Te vergeefs. Wat zij mogen omverwerpen, de rots waarop Christus' Kerk is gebouwd niet. Hoort, welk een bemoeiigende hoop deze redenaar in onzen boezem ne-derlegt:

„Bijelken nieuw opkomenden storm beven de goeden, terwijl de boezen hopen; nog ééne omwenteling, zeggen de-zen, en de geest des kwaads mag zich neer komen zetten op de puinen uwer kerkgebouwen en spreken: alles is uit! Is alles uit?

„Alles was niet uit toen de Verlosser aan het kruis van Golgotha omhoog ge-heven en een godsmoord voltrokken werd. Uit Jesus' offer werd de over-winnende kracht der Kerk geboren.

„Alles was niet uit voor de heidenen, toen de Kerk begraven scheen in de Catacomben: hare zonen de worstel-perken purperden met hun marteelbloed, en de naam van Christen uit het keizer-rijk moest worden weggewischt! Het gelui der laatste doodsklok smolt sa-men met den juichtoon, welke de ver-rijzenis aankondigde der overwinning.

„Alles was niet uit in Afrika bij den tocht der Mooren, die hunne wreedheid verzadigden met Christenbloed en het heidendom weer deden herleven. Ziet, op de dorre vlakten der Afrikaansche woestijnen nadert de triomfeerende stoet van Jesus Christus.

„Alles was niet uit in Frankrijk bij het einde der vorige eeuw, toen Chris-tus' altaren omverlagen, en nieuwe voor de *Gothic-Rite* werden gesticht. Vindt in dat eigen Frankrijk de Kerk op heden nog niet hare moedigste kampen?

„Heeren, wanneer alles gedaan schijnt, dan staat de Kerk op. Kwam er ook een omwenteling als die van Hercula-

num en Pompei, welke menschen en ge-denktekenen, neigingen en heugenis-sen onder gloeiende asche bedolf, dan zou de Kerk zegepralend opstaan uit dat graf.

„Wanneer zij, door 't geweld onder-drukt, met een verscheurden mantel om de schouders en een spotriet in de han-den schreit, dan is 't over zichzelf niet, maar over u. Zij weent, en slaat op u een blik vol mededoogende liefde.

„Nieuwe Pilatusen, vraagt gij haar: zijt gij Koningin? „Ja, antwoordt ze; ik ben Koningin!

„Dan schrijft gij dien naam uit spot op een bord en plaatst boven haar hoofd om haar te doen verachten het op-schrift: Koningin.

„Gij legt haar in het graf, sluit dit met het zegel der vervolging en van het on-gelooft, maar zij verbreekt den steen, en stralend van licht verrijst zij vol van liefde met den juichtoon:

„Neen, gij bedriegt u niet; ik ben Koningin!

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Curacao den 24en. Augustus 1889. Op last van den Heer Gouverneur der Kolonie wordt bekend ge-maakt, dat door tusschenkomst van Baron Tindal te Amsterdam uit Ne-derland is ontvangen een bedrag van f 3.500.— als opbrengst van te Amsterdam 's Gravenhage en Delft gehouden collecten ten behoeve van de noodlijdenden op Curacao, als-mede eene gift van f 1000.— van Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin.

De gulle liefdadigheid van het Nederlandsche Volk laat zich nooit onbetuigd, waar zij ook ten behoe-ve van armen en lijdenden wordt in-geroepen. Inzonderheid echter heeft zij een zwak voor de arme bevol-king van ons zoo vaak geteisterd eiland.

En in dit opzicht blijkt H. M. Onze geëerbiedigde Koningin Emma eene echt Nederlandsche Vorstin.

Hieraan herinnert ons deze be-kendmaking, zoo blijde voor onze armen. En wij zijn overtuigd de dankbare gevoels van onze arme bevolking slechts onvolkomen te ver-tolken, als wij beweren, dat zij en voor het Nederlandsche Volk en voor het Koninklijk Huis 's Hemels rijksten zegen zal afsmeeken.

—Woensdag 21 Aug. heeft Z. D. H. Mgr. H. A. M. Joosten in de parochie van Santa Rosa aan 107 kin-deren het H. Sacrament des Vormsels toegediend.

—Naar ons van Bonaire bericht werd, hebben daar verleden Dinsdag op de Playa in de parochie van den H. Bernardus 119 kinderen het voorrecht gehad voor de eerste maal tot de H. Tafel te naderen.

Aan belastingschuldigen wegens de belasting op den invoer, accijns-

— „Ta incomprensible. Anna-Mie. Hinter anochi m'a sonja koe bo es-poso i m'a miréle biboe pará mi di-lanti!”

— „Ai, mi alma, bo no a miréle nunca den bo bida. Ta com anto bo por a conocéle!”

— „Si, bo tin mas koe razon. An-na-Mie, ma toch m'a miréle den mi sonjo i m'a papia coe n'le.”

— „Ai, Trientje di mi corazon, cos asina no ta cos di bofon.”

— Podiser lo bo keré ta bofon mi ta son. Anna-Mie, ma bo esposo ta-bata rei cerca dje hendenan pretoe koe ta hibé riba un isla, i el tabatin un corona di oro, i na su braza i na su pianan é tabatin faha hanchoe di oro tambe ta lombra i un cadena grandi di djamanta na sugarganta co-loga riba su pechoe sunoe.....ma e otro hendenan a haciéle pretoe tam-bé, p'e no ta diferent fódí nan. O-ra el a mirá mi — ta com el a cono-cé mí, esai mi no sá — el di coe mi: Trientje Spas, si bo mirá mi Anna-Mie, biséle k'é mester tin un poco pa-cenci aida, pasobra promé koe anja caba, lo mi ta na cas.... Bo no ta haya mi sonjo bien yaar?”

E biuda a keda ta mira su amiga anciana: ma el a glimlach tristemente, el a sacudí su cabez i el di coe n'le:

— „Wel, Trientje, bo ta mas super-sitiosa coe mi! Bo no ta ripará koe ta sonja b'a bai sonja k'e cuenta, koe nos Jan a contá su roeman mahenan ayera na bo presencia? Den dje cuen-ta avi tambe tabata bini un matroos k'e hombernan pretoe a haciéle nan rei!”

— „Mira ki cos! Ta berdad, ta loe-bidá m'a loebidá!” Trientje a respon-dé un poco confuus. „Edad ta trecé falta di memoria. Tempoe ta destrui toer cos; hendé tambe, i mi ta sinti, Anna-Mie, Trientje Spas su curpa ta toer gastá caba: ma kiko nos kier haci? Ta Dios só ta eterno....Awor mi ta bai ariba lihé; ya ta birandoe anochi, mi ta bai cendé mi lampi i bai sigui trahá mi kanchi. Animo, Anna-Mie, animo, cos por bin bira mi-hó di lo ke nos ta corda.”

— „Adios, Trientje di mi alma, a-dios, angel di mi warda!” e biuda a respondé, mientras el a pasá man cohé un sacoe p'e sigui su lapimen-toe.

Anna-Mie tabata sinti e mes mas fuerte, no solamente p'e alimento k'el a caba di toemá, ma principalmente p'e porvenir hermoso k'e anciana Trien-tje a inspirá den su corazon.

(E ta sigui.)

recht op sterke dranken en pak-huishuur van in entrepôt aanwe-ge sterke dranken. over het Twee-de kwartaal 1889. wordt gedurende veertien dagen, gerekend van den 12n. dezer. op gewone kantooruren gelegenheid gegeven om hunne be-zwaren tegen den aanslag in die be-lastingen bij den Administrateur van Financiën ter beslissing inte-brengen.

Bliieven, die onbestelbaar zijn bevonden:

A. van Baars, Bort & Co., Supri-ana Cohen, Ignacio Caicedo 2. Fe-lipi Cristian, S. H. J. P. Kock, Car-lota, Lambertus, Anet Raven.

Oost-Indie.—Men schrijft aan de *Javabode* uit Tjilegon:

In den ochtend van den 15 Juni heerschte er hier en in de omstre-ken onder de bevolking eene buitengewone stilte. Het was alsof de bevolking was uitgestorven.

Om 7 uur 's ochtends zou de execu-tie van eenige ter dood veroordeelden plaats hebben. Om 6½ uur werd een gedeelte van het detachement, onder de orders van den 2 luit. Van der Scheer, aangewezen om de ter dood veroordeelden uit de gevangenis te brengen naar de executie-plaats, welke gelegen is op circa 12 minuten loopens van het kam-pement op den weg naar Bodjono-goro. Zelfs voor de gevangenis, waar daags te voren wel een 30 a 50 familieleden, zowel vrouwen, mannen als kinderen, zich ophiel-den, was op dien ochtend, gedu-rende den optocht, geen der fami-lieleden te zien.

Een ander gedeelte van het de-tachement bleef onder de orders van den 1. luit. Ferguson op Tji-legon achter, terwijl het overige gedeelte van troepen onder den 1. luit. Baudoin naar de galgplaats af-marcheerde, om bijtijds het terrein af te zetten en voor de opstelling der troepen te zorgen. — Te gelij-ker tijd vertrok ook de cavallerie, die om 6 uur 'smorgens van Se-rang te Tjilegon aankwam onder den ritmeester Waalewijn, naar de executieplaats.

Het geheel stond onder de beve-len van den kapitein Bakkers.

Na voorlezing van het vonnis door den buitengewonen substituut-griffier den heer Pierolie, in tegen-woordigheid van den adst.-resident Van Hasselt, waarbij ook tegen-woordig waren de Mas patih, we-dono, djaksa en andere inlandsche hoofden, werd overgegaan tot de uitvoering van de doodstraf.

Alles liep met de meeste kalmte af. Ook op de executieplaats was geen enkele Bantammer te beken-nen, wat de bevreemding van ie-dereen opwekte.

Nadat een kwart uur later door den officier van gezondheid Sissingh de dood der vijf naast elkander op-gehangenen geconstateerd was, werd last gegeven tot inrukken van de troepen naar het kampement: op een klein gedeelte na, dat onder een Europeesch sergeant op het ter-rein achterbleef, die in last had, om na de begrafenis onmiddellijk in het kampement terug te keeren.

Na afloop van de begrafenis zag men bijna geen enkelen Bantam-mer op straat.

—Te Soerabaia, is naar de *Java-bo-de* bericht, groote onsteltenis ont-staan door den plotseligen dood van den heer Greig, chef van Martin Greig en Co., van mevrouw Moll, de echtgenoot van den Chineeschen tolk, en van de schoonzuster van de-zee laatste, echtgenoot van den offi-cier Moll, thans op Atjeh. De drie sterfgevallen hadden des nachts on-geveer gelijktijdig plaats. Men spreekt van vergiftiging aan een diner, ten huize van den heer Greig. Volgens nadere berichten had die maaltijd plaats ten huize van den heer Moll, en niet bij den heer Greig, en zou het vergift in een schotel frik-kadel zijn toegediend.

—Te Serang zou de regent op den 31en Mei een groot feest gegeven hebben, waarvoor de uitnoodigingen reeds waren rondgezonden doch op verzoek van den resident is dat feest

niet doorgestaan, omdat een plan werd ontdekt om bij gelegenheid de Europeaanen te vermoorden. De aan-leggers daarvan werden bijtijds op-gevat. Geen wonder, dat onder de Europeesche bevolking te Serang weer veel onrust heerscht.

BUITENLAND.

Italië.—De *Riforma*, het blad van den heer Crispi, heeft eene grove onhandigheid begaan. Zij behelst, nl. een artikel, waarin betoogd wordt, dat Spanje den Paus niet in zijn mid-den kan toelaten, en dat de Paus van zijn kant Rome niet mag verlaten. De bedoelde onhandigheid springt dadelijk in het oog. Door hare vrees, dat de Paus Rome zal verlaten, ver-blind, wil de Italiaansche regeering eene souvereine Mogendheid de wet gaan voorschrijven, haar verbieden hem of hen, die zij wil, binnen haar gebied toe te laten. En van den an-deren kant wil zij den Paus, wiens souvereiniteit zij uitdrukkelijk heeft erkend, verbieden te gaan, waar-heen hij zich wil begeven, iets wat men den minsten burger niet kan doen. Hebben de Paus en de Ka-tholieken nu gelijk of niet, als zij steeds verzeke-ren, dat de Paus een gevangene is? De liberalen spotten met deze verklaring en hielden het tegendeel vol: de *Riforma* zelve snoert hun den mond. Inderdaad is de grootheid der vrees van de Italiaansche regeering niet te mis-kennen: zij heeft zich zelfs niet kun-nen vergenoegen met haar hart in de *Riforma* te lichten, naar ver-scheiden andere ministeriële orga-nen hebben denzelfden alarmkreet aan. Zou de regeering voorzien, dat het tijdstip van 's Pausen vertrek na-dert? Maar dan hangen gewichti-ge gebeurtenissen in de lucht, want, zooals wij reeds meldde, Z. H. heeft op eene audiëntie van gedelegeerden van anti-slavernij-comités, die zich naar het congres van Lucern bega-ven, verklaard: „dat Hij bij de eer-ste tijdning omtrent een oorlog, waar-bij Italië zou betrokken zijn, zich ge-noodzaakt zou zien, Rome te verla-ten: niet, zei LEO XIII, omdat ik de persoonlijke gevaren vrees, zoo de belangen der Kerk die zouden eis-chen, maar juist omdat die belangen meer en meer bedreigd zouden wor-den, wanneer de Paus niet meer al-leen de gevangene, maar de gijze-laar der Italiaansche Revolutie zou wezen.” Zoo scherp als ditmaal heeft de Paus nog nooit de groote quaes-tie gepreciseerd: men weet thans uit zijn eigen mond, wat men te wacht-en heeft. Bij deze verklaring is ech-ter niet uitgesloten de mogelijk-heid, dat ook andere redenen dan een oorlog tot 's Pausen vertrek aan-leiding kunnen geven: doch juist de ongerustheid der Italiaansche rege-eringsorganen en deze positieve uiting van den H. Vader schijnen aan te duiden, dat bedoelde eventualiteit het meest voor de hand ligt.

Ware de *Riforma* nu niet verder gegaan, tot de bovenbehandelde ui-tingen, dan hadde zij zich ten min-ste een grens gesteld, maar neen! Het blad begint zelfs te dreigen en zegt, dat, indien de Paus vertrok, zijn doel zou zijn, een oorlog tegen Italië te verwekken, om zegevierend terug te komen. „Niet gemakke-lijk zal eenige Mogendheid deze taak op zich nemen, zelfs al werd de oor-log door andere redenen veroorzaakt. Het doel zou er niet minder duide-lijk om zijn, en zelfs de over-in-nig ware zedelijk vernietigend voor het Rijk, dat de vijandelijkheden ware begonnen.” Daarenboven zou te vreezen staan, dat de oorlog eene scheuring onder de Italiaansche gees-telijkheid en Katholieken zou ver-wekken, die de zaak van den gods-dienst van die des Pausdom zouden scheiden.”

Deze kwaadwillige, onzinnige uit-vallen hebben blijkbaar ten doel, te toonen, dat men geen middelen, zelfs geen geweld zal ontzien, om den Paus te weerhouden van een ver-trek uit Rome. Hiermede kan men de melding van *Messagero* in ver-band brengen, volgens welke het mi-nisterie van binnenlandsche zaken met het oog op de geruchten van een vertrek des Pausen aan de quaes-tuur bevel heeft gegeven, een bij-

zonderen surveillance-dienst in den omtrek van het Vaticaan te organiseren, ten einde onmiddellijk verittigd te worden, ingeval de Paus het heimelijk verliet. "Een detachement soldaten moet reeds gereed staan, om den Paus officieel te escorteren tot aan het scheiden van Italië's grondgebied." Indien deze mededeelingen, die de *Messagero* onder voorbehoud geeft, waar zijn, tekenen zij een allertreurigsten toestand. Den Paus doen bespieden, onder voorwendsel zijne vrijheid te verzekeren, is wel het toppunt van onbeschaamdheid. En dan het escorte soldaten! Indien de bedoeling daarmede was, den Paus koninklijke eer te bewijzen, zou men hem dit geleide niet tegen wil en dank opdringen, zelfs als Z. H. het Vaticaan heimelijk verliet....

Frankrijk.—De giften, welke voor de gezinnen der slachtoffers van de mijnramp te Saint-Etienne ingekomen zijn, zijn zoo talrijk, dat elk gezin gemiddeld 6000 frs. zou kunnen bekomen. Bovendien geeft de Maatschappij een pensioen aan de werklieden en de weezen.

— Sedert de openstelling van den Eiffel-toren, 15 Mei, zijn de ontvangsten aan entree-gelden reeds tot twee miljoen francs gestegen; er valt niet aan te twijfelen, of de kosten zullen ruimschoots gedeekt worden. Men stelt er een eer in, op den Eiffeltoren te zijn geweest, en eene bronzen, verzilverde of vergulde medaille te toonen, die op de eerste, tweede en hoogste verdieping verkocht worden. Thans is er weer wat nieuws uitgevonden, om bezoekers te lokken: op het hoogste platform wordt een postkantoor gevestigd: bijzondere briefkaarten met aanduiding der plaats van verzending worden daar verkocht, een schrijftafel wordt er gesteld, en tweemaal daags zal er eene buslichting plaats hebben. Men kan verzekerd zijn, dat deze dwaasheid veel succes zal hebben.

Boulanger heeft zijn manifest aan de kiezers reeds uitgevaardigd, als een antwoord op het besluit der Kamer, hetwelk hem verbiedt zich in meer dan één departement candidaat te stellen. In dat stuk zegt hij vooreerst, dat de Kamer als haar laatste wetgevende daad een aanslag heeft gepleegd op het algemeen stemrecht. De lasthebbers hebben de hand gelegd op de rechten der lastgevers. Nog nooit werd iets zoo monsterachtigs vertoond. Maar men moet zich niet verbeelden, dat de verbodsbepaling, tegen een man uitgevaardigd, de natie beletten zal haar soevereinen wil kenbaar te maken en dien op te leggen aan de nietswaardigen, die er zich voor uitgeven wetten te maken.

Willen de heeren het hem onmogelijk maken zich bij de verkiezingen voor de nieuwe Kamer in zoveel districten, als waar hij kans toe ziet, tot volksvertegenwoordiger te laten uitroepen.—welnu, dan zal hij beginnen met zich alvast candidaat te stellen voor de aanstaande departementale verkiezingen (ongeveer overeenkomende met die onzer Provinciale Staten), en dat in niet minder dan 80 kantons. Dat cijfer van 80 is reeds onherroepelijk vastgesteld, en de generaal verzoekt aan alle eerlijke kiezers, onverschillig van welke kleur, hun stem op hem uit te brengen in die districten, welke hij hun zal aanwijzen. In andere districten verlangt hij geen candidatuur; hij stelt zich wijselijk alleen daar candidaat, waar hij kans van slagen heeft, overtuigd dat dit hem nog succes genoeg bezorgen zal. En heeft hij bij deze departementale verkiezingen maar eerst kranig de zege behaald, dan zal hij met nieuwen moed den strijd bij de Kamer-verkiezingen aanvaarden.

„Deze eerste uitspraak van het volk,“ zoo besluit zijn manifest, „zal het voorspel zijn van de aanstaande groote zegepraal.”

— Een tot nu toe geheim gehouden schrijven is aan den president der Fransche republiek gericht door den kardinaal-aartsbisschop van Parijs, op het oogenblik dat de militaire wet voor de tweede maal in de Kamer is behandeld, nl. op 26 Juni jl.

In zeer verheven bewoordingen protesteert de prelaat tegen die wet uit een godsdienstig oogpunt. Tien dagen na dit protest is de wet aangenomen.

— Bij de aanstaande verkiezingen in Frankrijk zal een wetenschappelijke verrassing dienst doen.

Een eenvoudige stukje papier draagt het opschrift: „Revision” en het onderschrift: „Pour l'obtention, chauffez cette feuille et suivez le conseil qu'elle vous donnera.” Dat wil zeggen: Grondwetsherziening.—Om deze te verkrijgen, verwarm men dit papier en volg den raad, dien het geven zal.

De argelooze kiezer, die het papier verwarmt, ziet de beeltenis verschijnen van.....generaal Boulanger.

Deze aardigheid is in Engeland uitgevonden.

Engeland.—In het paleis van Justitie te Londen had 11. maand een paniek plaats. De *Evening News* bevatte in haar middag-editie een anoniemen brief, mededeelende, dat bij het verschijnen van het blad vier helse machines in het paleis van Justitie neergelegd waren, die op hetzelfde uur zouden ontploffen. Nauwelijks had het blad het licht gezien, of iedereen ontvluchtte het paleis: een afdeeling detectives stelde een onderzoek in en vond werkelijk vier helse machines in het gebouw. In de avond-editie van de *Evening News* stond op nieuw een brief, waarin de schrijver mededeelde, dat de machines slechts met zand gevuld waren en dat hij alleen eens had willen toonen, hoe gemakkelijk een werkelijke dynamiet-aanslag uittevoeren is.

— De sjah van Perzië, die thans Liverpool, Sheffield en andere groote steden in het Noorden van Engeland afreist, denkt daarna nog eens naar Londen terug te keeren. Men schijnt met dit hernieuwde bezoek niet onverdeeld te zijn ingenomen, daar men verlegen zit met de vraag, op wat voor fraaiheden men den oosterschen potentaat nu verder kan onthalen. Het menu gemakkelijken is tamelijk uitgeput, en Z. M. had het daarom gevoeglijk er bij kunnen laten.

— Vrijdagavond 19 Juli omstreeks 10 uur werd White-Chapel, in Londen, weer in opschudding gebracht door het gerucht van een vrouwenmoord in East-Aldgate. Dicht bij de plaats waar het vorige slachtoffer viel, riep eene vrouw, van dezelfde soort als de anderen, luidkeels om hulp. Zij worstelde in een duisternen hoek met een kerel, die haar bij de haren hield en een groot mes in de hand had.

Van alle kanten snelden honderden menschen toe, die zich van den moordenaar meester maakten. Met moeite bekte de politie dat hij op de plaats door de menigte werd omgebracht. Hij beweerde dat de vrouw hem bestelen wilde en hij tot zelfverdediging zijn mes getrokken had: hij gaf voor een Schot te zijn en eene week geleden uit South Shields te Londen zijn gekomen.

Intusschen was de vrouw, met wie hij aan het vechten was, spoorloos verdwenen. Er was dus geene aanklaagster en geene getuige tegen den gevangene, en op dien grond werd hij, niettegenstaande het onvoldoende zijner verklaringen, overeenkomstig de Engelsche rechtspleging, des nachts te twee uur in vrijheid gesteld, nadat van zijne opgaven nauwkeurig aantekening gehouden was.

Belgie.—Madame Adam, de bekende directrice der *Nouvelle Revue*, die zeer belust is op sensatie-artikelen, heeft dezer dagen gefantaseerd over Zwitsersche en Belgische onzijdigheid. Met de reproductie van allerlei brieven en telegrammen tracht zij te betoogen, dat Duitschland in beide landen socialistische woelingen wilde verwekken, om onder voorwendselen van de rust zijner grensprovinciën te verzekeren, tusschenbeiden te komen en de neutraliteit dier landen te schenden, natuurlijk ten nadeele van Frankrijk. Zoo zouden de woelingen in de Belgische kolendistricten in de drie vorige jaren het gevolg van een overleg tusschen Brussel en Berlijn zijn geweest. Na de fabel uit het Bergsche

proces, dat het ministerie ophitsers in die streken had, zijn de Brusselsche liberalen, die zeer lichtgeloovig zijn, in vuur en vlam geraakt en willen de regering in de Kamer interpellereen. In afwachting dat zij beschaamd zullen afgewezen worden, is door den hertog von Ursel, gouverneur van Henegouwen, die door madame Adam beschuldigd is van medeplichtigheid, een brief in de *Independance* gepubliceerd, waarin hij opsomt welke „documenten” geheel verzonnen en welke vervalscht en verdraaid zijn.

Afrika.— Volgens eene vrij onduidelijke dépêche uit Zanzibar hebben aldaar wanordelijkheden plaats gehad. De soldaten van de Perzische wacht des sultans waren op gespannen voet met hunnen bevelhebber en vereenigden zich voor het huis van den Britschen consul, wiens tuschenkomst zij verzochten, om te verkrijgen, dat de sultan hun aan voerder afzette of henzelfen ontsloeg. De consul vergezelde hen naar het paleis; den weg daarheen moesten de Perzen zich banen door eene menigte ongeregelde soldaten, meest Arabieren en negers, die hun te lijf wilden. De Engelsche consul verlangde, dat de sultan maatregelen zou nemen ter beveiling der Perzen.

De dépêche voegt erbij, dat de tuschenkomst van den consul de Perzen van een zekeren dood heeft gered: uit een ander telegram valt op te maken, dat verschillende Perzen het leven erbij hebben verloren.

— Te Oram in Algiers hebben groote ongeregelheden plaats gehad bij een stierengevecht, omdat door de overheid verboden was, het dier te doodden. Toen het gevecht geëindigd was, en volgens Spaansche gewoonte de genadeslag moest gegeven worden, trokken de *uinos* zich terug. De tienduizend toeschouwers braken in allerlei geschreeuw uit en eischten, dat de *espada* het dier zou doodden. Deze durfde echter niet tegen het verbod te handelen. Het volk wierp nu met alles naar den stier, wat het onder de handen kwam. Al de bieren limonadeflesschen werden op den kop en de horens van het dier verbrijzeld, dat verbaasd en verschrikt te midden van het renperk stond te loeien. De banken—stukken van 10 meter lang—vlogen naar alle kanten; toen volgden afg.rukke lusters, de vloersteen zelf en eindelijk de planken. De vreesachtigen drongen en vochten om den uitgang te bereiken: men huilde en vertrapte elkander.

Op zeker oogenblik bemerkte een zwaaf, dat een Spanjaard eene Fransche vlag afrukte. In zijne vaderlandsche eer gekrenkt, wilde hij dezen met de blanke sabel te lijf. Een revolvershot was het antwoord, doch dit raakte gelukkig niemand. Verscheidene personen werden door de projectielen gekwetst. De politie en het peloton zouaven, die niets tegen de menigte vermochten, trachtten ten minste het kalm geblevene en bevreesde gedeelte van het publiek te beschermen.

Plotseling verschenen eenige compagnies zouaven; zonder trommels of trompet en zonder de minste sommatie vielen zij met gevelde bajonet op de razende menigte aan, die hen ontving met al wat er nog te vinden was.

Eindelijk moest de menigte wijken voor de gewapende macht, maar nu ontstonden afzonderlijke gevechten tusschen Spanjaarden, Arabieren en Franschen, die eerst eindigden toen de Zouaven eenige gewerschoten lieten hooren. Gelukkig schoot men maar met los kruut.

Toen alles omtrent gedaan was, kwam de commissaris en deze kon zich vergenoegen met....proces verbaal op te maken.

NOTICIANAN DI CABEL.

Paris, Agosto 15.— Alta corte di Senado a declará Boulanger culpable di traicion coe 148 stem contra 10 i di conspiracion coe 201 stem contra 7. Conde Dillon i Rochefort ta declará su complicen. Toer miembronan di derecha i toer Senadornan independiente a keda sin votá.

Den un carta koe General Boulanger a publicá, el a manifestá k' el a entregá na Gefe di empleadonan na Ministerio di Guerra, e cantidad di placa k' el a sacá fo di fondonan destiná pa socorré biuda i weeskindernan di militairnan.

Londen.— Den Cámara di Comunes, 'Sexton a doená esplicacion riba habrimentoe di un carta di President Harrison na Maire di Dublin, pa gradiciéle p' e socoronan mandá p' e victimanan di inundacion di Johnstown: director general di Correos a respondé k' e carta por tabata habri na post-kantoor, ma k' é no por hayá ta ken a haciéle, pasobra Mr. Sexton ja nengá di mandéle su envelop.

Madrid.— Andres Millano, director di *El Imparcial* ta nombrá Alcalde di Madrid. Courantnan ta mui satisfechoe k' e nombramentoe ayi.

Tin rumor koe no ta berdad koe Emperador Wilhelm lo bai San Sebastian bai haci bisita.

Comité di Republicanonan federal a publicá un manifesto pa pidi union di Republicanonan.

Tin nobo di un revolucion di partido republicano na Andalucia.

Paris, Agosto 16.— Courantnan republicanonan ta sigurá koe Conde di Paris a kibrá toer relacion coe duque di Aumale, pa motiboe k' el a suplicá su partidarioman di ta complaciente coe gobiernoe di Francia. Na salimentoe di Shah di Persia fó di Paris, el a bai despedi di President Carnot. Nan ta bisa koe l' e no bai Constantinopla, pasobra Sultan no kiér bai recibíle na estacion.

Diferente courant ta yamá atencion di gobiernoe Spanjò riba e grandi influencia koe Alemania ta tomandoe na Maroco. Jioenan di rei di Siam lo bai unbé despues di a bisitá tentoontstelling.

Alta Corte a condená Boulanger, Dillon i Rochefort pa ta será den un forti. Naquet, Laguerre i otro boulangista mas a bai Londen pa nan bai poné nan di acuerdo coe Boulanger.

Berlin.— Emperadornan Francisco José i Wilhelm a bisitá campo di bataya di Spandau. Tin rumor koe Czar lo bai Postdam dia 28.

Londen.— La Reina Victoria a manda un carta bai felicitá Gen: Greenfield pa su nombramentoe como general-mayor.

Roma.— Cuarenta diputado a dirihí nan na Crispi pa pidiéle di firmá unbé e tratado comercial coe Francia. Nan ta kehá koe interesnan politico tin preferencia riba interesnan comercial. Diez dos stad italiano ta na bankroet i un gran cantidad di cas di comercio també, na consecuencia dje kibramentoe di tratado di comercio coe Francia.

Paris, Agosto 17.— Condenacion di Boulanger a causá masjá sensacion. Courantnan republicano ta hayéle bon, ma courantnan conservador i boulangista ta bisá koe eleccionnan general lo demoestrá koe nacion no ta di acuerdo k' e sentencia.

Tin rumor koe nan lo haya extradicion (entregamentoe) di Boulanger.

Cardenal Gilbert, Arzobispo di Burdeos, (Bordeaux) a moeri.

Nan a descubri na Tolosa (Granada) un gran cantidad di placa di papel di mil franc trahá na Alemania.

Tres barcoe frances di heroe a sali fó di Toulon pa bai Creta.

Berlin.— Emperador di Austria a sali ayera pa Viena.

Rei di Belgie a invitá Emperador Wilhelm di bin bisitá Bruselas.

Viena.— Gobierno Austriaco tin speranza di haci Alemania toemá interes den e asuntoe di Creta. Ta p' e motiboe aji i tambe riba consueho di nacion di promé rango, k' el a yamá e barconan koe tabata bai Creta atras.

Roma.— Nan ta bisa koe ta mentira koe General Bartole Viale a renuncia Ministerio di guerra.

Rumor di salimentoe di Papa ta plama más i más.

Stokholm.— E cantatriz Cristina Nelson ta gravemente maloe.

Londen.— Tin nobo di Berlin

koe ta sigurá koe Bismarck ta su-
fri di reumatismo complicá coe en-
fermedad di corazon.

Den Cámara di Comunes, Secre-
tario di Estado na departamento di
Interior a respondé Sexton koe no
ta momentoe di woponé k'e carta
koe president Harrison a skierbi
Parnell tabata habrí, i si ta cos ta
berdad anto Ministro di Interior no
tin ningun nobo dj'esai. Cincuen-
ti dos miembro di Parlamento a
firmá un rekest na fabor di Senjo-
ra Mayrick.

New-York.—E químico di go-
bierno na New-Orleans a publicá
un rapport, koe ta bisa, koe, se-
gun e sistema di plama canja, el
ta doena cuater liber di sucoe mas
riba cada tonelada.

Noticianan di San Francisco ta par-
ticipa koe trust (nan, koe ta avan-
zá placa) di sucoe ta na negocio coe
sindicatoenan ingles i aleman pa mo-
nopolizá sucoe di hinter mundoe.

Paris, Agosto 18.—Liquidador
di Compania di Canal di Panamá
ta participá koe bien pronto lo bai un
comision componé di ingenieroenan
di Gobierno i extrangero pa bai exa-
mina e trabaoonan.

General Boulanger a publicá un
manifesto, bisando, koe apesar dje
golpi di estado, koe Gobierno ta
dispuesto di doená, el tin toer con-
fianza den curpa electoral frances.

Nan ta keré koe castigoe di Sen-
jora Mayrick lo ta trocá.

Roma.—Segun cartanan recibí
aki, tropanan turca ta prepará nan
coe actividad pa bai sofocá e revo-
lucion na Creta.

New-York.—Nan ta sigura koe
Lord Salisbury, ta haci toer diligen-
cia cerca Gobierno frances pa stop
escuadra frances di bai bisitá Quebec.

Paris, Agosto 20.—President
Carnot a asisti n'e comementoe di
Mairenan di Francia. Tabatin na
toer 1300 maire (burgomaestro). Car-
not a haci un discurso, bisando k'e
demostracion di partido di oposicion
ta doenando prueba di acuerdo na-
cional i di balor patriótico de pue-
blo frances.

London.—Boulanger a haci a-
yera un discurso na presencia di 500
frances establecí aki, pa gradici e
francesnan bibá na London p'e car-
ta di simpatia koe nan a dirihí n' éle.

Berlin.—Sindicatoe di sucoe di
Magdaburgo a coeminsá cumpli coe
su compromisonan: esai e tin di gra-
dici n'e credit di 13 miljon marco
k'el a haya fiá cerca algun banke-
ro. Na Austria i na Alemania lo bai
tin un cosecha grandi di remolacha.

Compania colonial aleman a pidi
proteccion di Bismarck contra usur-
pacionnan di comercio ingles na
Africa.

San Petersburgo.—Czar lo
bai bisitá Copenhaga promé koe Pots-
dam, camina e coe Emperador Wil-
helm mester contrá otro banda di
meimei di September.

Madrid.—Un orkaan pisá a rui-
ná Spanja. Ministro di Gobernacion
a manifestá den Consejo di Gabi-
nete koe den hinter Spanja ta existi
un grandi agitacion republicana.

Paris.—Toer consehonan gene-
ral a habri ayera. Ferry i su cole-
ganan a pidi union di republicanos
nan contra boulangismo. President
Carnot a recibí na Eliseo e Maire-
nan, representante, Comunnan (cor-
poracion, gemeente) di Francia i nan
a siguré koe nan ta hinteramen-
te pa República.

Roma.—Rei Humberto a doená
Edison, e célebre electricista america-
no titel di Conde.

London.—Sub-Secretario di Esta-
do na departamentoe di relacion exte-
rior respondé Labouchère k'e noticia
di "Berliner. Zeitung." koe Ingla-
terra a drenta e triple alianza, no
ta sinó ideal, pasobra el no a haci
ningun compromiso koe por impidi
su libertad di obrá. Crossman, miem-
bro di Cámara di Comunes, a pidi
pa poné den man di comision e bill
tocanti ferrocañil di Irlanda. E pro-
posicion tabata rechazá coe 150 stem
contra 39.

Madrid.—Sagasta tabatin un
entrebista coe Casanova na San Se-
bastian.

E orkaan pisá k'a ruiná Spanja

a haci danjo terrible na Grenada,
camina el a destruí Plaza di Toro i
Misa di San Felipe. Jardinan di Al-
hambra ta na suela, ma e parti prin-
cipal dje edificio no a sufri.

Paris, Agosto 21.—Un orkan pi-
sá a pasa aki den dje dianan aki.
Donder a cai diferente bé riba to-
rentje di Eiffel, ma sin haciéle nin-
gun danjo.

Freycinet a doena Gabinete, reuni-
na Eliseo, di conocé koe di 26000
officier solamente 59 ta culpabel dje
agitacion politica, cada un di nan lo
ta castigá segun nan falta.

Berlin.—Courantnan ta bisá koe
tin algun mira politica, den man-
damentoe koe la reina Victoria a
manda su portret pa Bismarck.

Mucho courantnan ta pretendé koe
aji fó bo por sacá koe Inglaterra
tin simpatia pa triple alliance.

London.—Segun noticia di Creta
nan a sofocá revolucion. Duque
di Nasau a verloof coe princesa Ma-
ria di Prusia. Ex-Rei Malitoa i otro
persononan koe tabata gebant a bol-
bé Samoa i pueblo a felicitá nan.

Rei Matoa a mandá coemindá Em-
bagador Aleman coe cordialidad i
larga Malitoa sabi k'el tin libertad
di haci lo ke ta parcéle.

Madrid.—Marques Campos,
President di Compania di vapornan
spanjé trasatlantico, a moeri.

Nan ta bisa, koe Gobierno Spanjé
a mandá un circular pa gobernador-
nan di toer provincia coe obheto pa
nan no permiti demostracion na fa-
vor di trecementoe di Silja Papal
na Spanja.

VERSCHIEDENHEDEN.

—Te Milaan heeft zich het zeld-
zame geval voorgedaan, dat een ge-
neesheer zich zelf beschuldigd, van
vijf patiënten het leven te hebben
benomen.

Dr. Carlo Bareggi had een ge-
sticht geopend, waar hij hondsol-
heid wilde genezen door middel van
inspuiting, volgens methode van den
spaanschen geneesheer Terran. De al-
dus behandelde stierven echter in
plaats van te herstellen. Dit kreeg
ruchtbaarheid en dr. Bareggi werd
opgeroepen om rekenschap van zijn
daden af te leggen. Zijn bekente-
nis in een dagblad begint met de-
ze woorden.

"Met de diepste ontroering moet
ik meedeelen dat vijf personen ge-
storven zijn, ontwijfelbaar tengevol-
ge der door mij gebezigde genees-
wijze.

En verder: Christus heeft gezegd,
er zal veel vergeven worden aan wie
veel heeft liefgehad; indien ik ge-
dwaald heb, ik werd toch alleen
gedreven door liefde voor de weten-
schap en voor de patiënten, en wacht
onderworpen mijn vonnis af."

De overheid heeft de sluiting van
het gesticht bevolen, hoewel dr. Ba-
reggi gezworen heeft, nooit meer vol-
gens de methode Terran te zullen
inspuiten.

—De Engelsche lord Dartmouth,
een hartstochtelijk worstelaar, had
reeds zooveel gehoord van de kracht
van een smid in Midcalder (tus-
schen Edinburg en Glasgow), dat
dit zijn verlangen geprikkeld had,
om eens kennis met hem te ma-
ken en zich van die bijzondere li-
chaamssterkte overtuigen.

Op zekeren dag reed hij er heen,
en voor de smidse van zijn paard
springende, voegde hij den ijverig
 bezig zijnden ijzerklopper toe: Vriend!
ik ben van Londen gekomen om eens
te zien wie van ons de sterkste is."

Zonder een enkel woord te zeggen,
legde de smid zijn hamer neer, nam
den lord in zijn midden beet, en vóór
deze nog goed begreep wat er gaan-
de was, zweefde hij over eene hooge
schutting heen en kwam met een
geduchte smak aan de andere zijde
terecht. Zich van den schrik en de
pijn een weinig herstellende, stond
hij op en hinkte langzaam naar de
schutting.

"Willen wij het nog eens probe-
ren?" vroeg de smid. — Dankje wel,
mijn vriend! was het antwoord, ik
wou u alleen nog vragen, zoo goed
te zijn ook eventjes mijn paard over
te gooien, dan zal ik zien zoo gauw
mogelijk bij den naastbij wonen-
den heelmester te komen."

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK.

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO EN MARACAIBO.

1889.	Valencia	Cairngorm	Philadelphia	Valencia	Cairngorm	Philadelphia
Vertrekt van NEW-YORK....	Juli 6	Juli 13	Juli 27	Aug. 8	Aug. 17	Aug. 31
Komt aan te CURAÇAO	13	" 20	Aug. 3	" 15	" 24	Sept. 7
Vertrekt van	15	" 23	5	" 17	" 27	" 9
Komt aan te PTO. CABELLO ..	16	" 24	6	" 18	" 28	" 10
Vertrekt van	16	" 24	6	" 19	" 29	" 11
Komt aan te LA GUAYRA ..	17	" 25	7	" 20	" 29	" 11
Vertrekt van	22	" 31	12	" 24	Sept. 3	" 16
Komt aan te PTO. CABELLO ..	23	Aug. 1	13	" 25	" 4	" 17
Vertrekt van	23	" 1	13	" 26	" 5	" 17
Komt aan te CURAÇAO	24	" 2	14	" 27	" 6	" 18
Vertrekt van	25	" 3	15	" 28	" 7	" 19
en doet LA GUAYRA aan om	26	" 4	16	" 29	" 8	" 20
passagiers en mails in te ne-						
men en aan wal te zetten.						
Komt aan te NEW-YORK..	Aug. 2	" 10	23	Sept. 5	" 13	" 27

Stoomschip Maracaibo.

† Vertrekt van CURAÇAO..	Juli 16	Juli 25	Aug. 6	Aug. 18	Aug. 28	Sept. 10
Komt aan te MARACAIBO....	17	26	7	19	29	11
† Vertrekt van	21	Aug. 1	13	25	Sept. 4	17
Komt aan te CURAÇAO.....	22	2	14	26	5	18

† Kan van Curaçao en Maracaibo een dag vroeger vertrekken.

† Keert niet terug naar La Guayra.

De Stoomschepen Valencia en Philadelphia zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart
gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

Het Stoomschip Cairngorm neemt geen passagiers van New York.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,

Agenten op Curaçao.

RIJTUIGMAKERIJ.

Door samenwerking van verschil-
lende leden der St. Joseph-Gezellen-
Vereeniging is de Smederij en Tim-
mermanswinkel „La Union” Schar-
loo tegenover het woonhuis van den
Heer A. Marchena in staat voor bil-
lijken prijs rijtuigen te herstellen,
te overtrekken en te schilderen. Ook
zijn zij in de gelegenheid binnen
korten tijd geheel nieuwe rijtuigen
te leveren met tuig, kussens, enz.

Curaçao 24 Augustus 1889.

AVISO.

Pa cooperacion di diferente mien-
bro di Union di Companjero di San
José, Hereria i Carpinteria „La
Union,” situá na scharlo dilanti ha-
bitacion di Sr. A. Marchena, ta na
estado di drecha, foera i pinta sgers
pa un prijs moderá. Sjers hintera-
mente nobo cu cusinchi harnás etc.
por worde entregá den masjá poko
tem.

Curaçao 23 Augustus 1889.

ANUNCIO.

Sr. J. GOUVERNEUR ta ofrecé
na venta diferente cas na Pieter-
maai i na Otrobanda i també di-
ferente coenoece grandi i chiquito
entre otro un par di e chiquitonan
camina ta masjá conveniente pa
negocie. E tin també un baca di
mucho lechie coe soe jioew.

TE KOOP

BIJ

I. S. Scheidelaar.

Vaatjes loodwit in olie, droog lood
wit, zinkwit, geeloker, Konings-
rood, menie, Spaansch-Friesch- en
chromaatgroen en andere verfwa-
ren, draadnagels van alle afmetin-
gen, tafelmessen, eetlepels en vor-
ken, koperen en ijzeren gewichten-
maten voor natte en drooge waren-
Cooijmanslikeuren en elixir, goed-
kooppe Holl. sigaren, zwarte thee-
Holl. speelkaarten, verschillende
soorten reukzeep, haarolie, Eau
de Cologne, likeurstellen, speelgoed
voor meisjes en jongens, Zweedsche
lucifers, lampenglazen, pitten voor
lampen en kooktoestellen, albums,
eene groote sorteering gekleurde en
witte kunstbloemen (flores artifi-
ciales), gekleurde linten, schoolschrij-
ften, schrijfpapier en enveloppen-
zwarte en gekleurde bottines, zwart
te cortebajos, gekleurde en witte a-

brigos, flannels, dameskousen, man-
nensokken, bogotana, Victoria
Lawn, Crea de hilo, etc. en ver-
schillende artikelen, geschikt voor
cadeaux.

COLEGIO "STO. TOMAS"

PARA ALUMNOS INTERNOS.

BAJO LA PROTECCIÓN DEL ILMO.

OBISPO VICARIO APOSTOLICO DE
CURAZAO.

En este Colegio situado en un
punto verdaderamente higienico se
reciben alumnos de todas partes
para ser instruidos, con asiduidad
y tratados con cuidado paternal.
Por mas informes dirijanse los
interesados á la *Dirección del Co-
legio "Santo Tomás," San Fuego,
Curazao, Antilla Holandesa.*

ATTENTIE!

De ondergeteekende biedt de on-
derstaande materialen tegen veel
verminderden prijs a contant te
koop aan:

Eene groote partij ijzer, bestaan-
de uit rond, vierkant, hoek, T. half-
rond en plaatijzer van verschillen-
de afmetingen, smee- en veeren-
staal, rood koperen staven en pla-
ten voor alambieken en aloëketels,
ijzer- en koperdraad, bankschroe-
ven, smeltkroezen, mokers, heggen,
pieken, vijlen, vellen blik, Douglas-
pompen, pompkranen, compositie-
buisen voor regenbakken en put-
ten, bascules, maten en gewichten,
bancatin, 1 ijzeren bak met slijp-
steen, ijzeren trée en arm — bene-
vens andere ijzerwaren — alsook
twee nieuwe alambieken, elk in-
houdende ± 120 gallons met cabe-
zote en slang.

H. SCHEIDELAAR.

PASTA, JARABE, NAFÉ

de DELANGRENIER 33, Rue Jirassé
Paris
Contra los Rhumas, GRIPE, Bronquitis, Irrita-
ciones del Pecho y la Garganta. — Cincuenta
Medicos de los Hospitales de Paris han comprobado
su poderosa eficacia. No contiene Opio ni sales de opio,
tales como la morfina ó cocaina: puede dársele sin
temor á los niños atacados de los ó de COQUELUCHE.
Véritable **ACACHOUT** de los Arabes
de DELANGRENIER
Indispensable á las personas debiles del pecho ó del
estómago y á las que padecen de digestiones laboriosas. Es
particularmente apreciable para los niños en quienes favorece
el desarrollo de las fuerzas y el crecimiento, preservándolos
de las enfermedades comunes á la niñez. Aprobados por los
miembros de la Academia de Medicina de Francia.
DEPOSITO en todas las BUENAS FARMACIAS de las AMÉRICAS
Deposito de la Libreria de A. BETHENCOURT 41 Rue de la Harpe, Caen.